

DÍLENSKÁ PŘÍLOHA

Dílna německého překladu

lektor TOMÁŠ DIMTER

Myši zámek

Největší vodní plochou severních Čech je Velký dokeský rybník, kterému dnes málokdo řekne jinak než Máchovo jezero. Vždycky byl oblíbeným místem ke koupání pro malé i velké. V létě v jeho vlnách dovádějí krasotinky a prohánějí se plachetnice. Podle pověsti rybník založil císař Karel IV., když na honu zaslechl pastýře procítěně zpívat o tom, jak by bylo krásné, kdyby se na tomto úchvatném kousku země mohli lidé osvěžit chladivou vodou.

Uprostřed rybníka se zvedá ostrov, na němž se tyčí už z dálky viditelná skála připomínající zříceninu hradu. Tuto skálu opřádá příběh stejně podivný jako strašidelný.

V dávných dobách žil nedaleko dnešních Doks zámožný rytíř jménem Pancíř, který byl až do morku kostí lakotný a zlý. Jednou propukl v Čechách hladomor a lidé se ve své bídě krmili travou jako krávy na pastvě. Mnozí zemřeli hladem, mnohé zahubil mor. Nebylo tedy divu, že i sedláci zapomněli na ostych a v houfech přicházeli k sídlu rytíře Pancíře, jehož sýpky přetékaly obilím, a žadonili o chléb. Rytíř však na vyhladovělé lidi poštal psy a bavil se pohledem na zbídačené postavy, které se dávaly na úprk.

Přesto se stále nacházeli tací, kteří se v samém zoufalství odvážili jít na hrad zlého Pancíře a prosit o jídlo. Až jednou rytíř přichystal strašlivou lest, která měla stát mnoho nevinných životů. S laskavými slovy a přísliby otevřel brány dokořán a lidé se nahnuli dovnitř v dobré víře, že se pán slitoval a dá jim vytoužené jídlo. Když se ale všichni shromáždili ve stodole, odkud předtím pacholci vynesli veškeré zásoby, nakázal Pancíř zavřít vrata a stodolu ve všech čtyřech rozích zapálit.

Trest za zákeřnou vraždu na sebe nenechal dlouho čekat. Noc po hrůzném činu přitáhla do rytířova dvora obrovská hejna myši. Sežraly zásoby a nakonec zaútočily i na lidi. Služebníci krutého Pancíře se dali na útěk a svého pána nechali myším napospas. Když už bylo nebezpečí příliš blízko, rytíř se zachránil útekem do své tvrze na ostrově. Ta mu však poskytla útočiště jen nakrátko. Myši rybník přeplavaly a v jeho úkrytu ho vyslídily. Nakonec ho opustily síly, myši ho sežraly zaživa a zbyly po něm jen holé kosti. Tak skončil bezbožný život rytíře Pancíře.

Ta zvláštní skála na ostrově dodnes nese jméno Myši zámek.

Z: Kubelka, Margarete. *Die schönsten Sagen aus dem Sudetenland*. Mnichov, Austieg-Verlag, 1963.

Z němčiny přeložili Anna Paap, Ester Prokešová, Michaela Kostolná, Martin Hašek, Zuzana Henešová, Veronika Rybová a Věra Punčochářová.

Tanzlied

Mädchen gib mir deine Hand und komm flink rein,
ich will einmal tanzen geschwind umunten.
Die Sonne ist nieder, der Mond scheint.
Spürst du die Zeit, wie flinkt sie rennt?
Die Sonne kann ruhen und schlafen bis morgen,
wir brauchen zum Tanzen keine Laterne,
deine Äuglein die funken, die glänzen so fein,

die leuchten viel mehr als der himmlische Schein,
die gehen nie unter, die löschen nie aus,
da kommt eine ganze Fuhre Seelichkeit raus.
Wie flattert dein Röcklein,
wie flattert dein Haar,
ich weiß gar nicht mehr, wann es das letzte Mal war.
Darum gib mir deine Hand und komm flink rein,
ich will einmal tanzen geschwind umunten.

Karl Teuber

Tancová

Đuvče dej mi packu a poď čilo sem,
mi chce se jednu v kole byt v tancu točivém.
Slunko zašlo, Měsíc svitlom střeží,
číš-li čas, jak si čilo běží?
Slunko bude spat do bílýho rána,
mi netřeba k tancu žádná lucirána,
jiskerky tu něžný, tvojich voček žhář,
a svítí mi víc, jak ta neba zář,
nikam nevodýdď, nikdá nezhasně
blaženosti fůru vozit bude mně.
Jak ti vlá tvaj sukňa,
jak ti vlá tvuj vlas,
byt to naposled, byla by to stráž.
Proto dej mi packu a poď čilo sem,
mi chce se jednu v kole byt v tancu točivém.

Z němčiny přeložil Martin Hašek.

Dílna literární kritiky

lektor ERIK GILK

Nepodceňujte túje

Jonáš Zbořil: *Nová divočina*. Brno: Host, 2020

Druhá sbírka básní Jonáše Zbořila navazuje na debut *Podolí* (2013) mimo jiné tematizací města a přírody, ale také rodinné něhy, především v podobě raného rodičovství. Za svou prvotinu byl pražský básník nominován na Cenu Jiřího Ortena a na Magnesii Literu za objev roku. Autor je známý jako moderátor pořadu *Liberatura* (Radio Wave), působí v několika hudebních uskupeních.

Nerozsáhlé básně zasazené do pražských exteriérů (ale třeba i do snů nebo vesmíru) jsou rozčleněny na tři tematické celky – „před usnutím“, „nová divočina“ a „život rostlin“. První oddíl věnuje pozornost objevování drobných situací v domácím prostředí; letmé poukazování na činnosti a pohyby, kterým se nevěnuje dostatek pozornosti. Většina veršů „před usnutím“ je silně ovlivněna básnickovou malou dcerou: „promýšlíš každé posunutí nohy / překračuješ vlny spánku / (...) / ráno na tebe mrkají dva stejné páry očí / taky mrkáš / je to velice nová věc“. Oddanost dítěti – tobě je na verších patrná.

Výraznou grafickou proměnou odděluje „nová divočina“ poslední část sbírky od té první. Kniha jako celek je obrostlá světle zeleným křídovým papírem, tmavý text na bílém pozadí uvnitř je místy ozvláštněn stejnou jarní zelenou. Prostřední část sbírky nás však vrhá do tmavě hnědých veršů na zeleném pozadí. Pouhých šest básní vynalézavě spojuje prorůstání ulic i vyplave-

nin velkoměsta porosty a nezastavitelnou korozi: „kamionová hlava / krajina je spodní strana ulic / (...) / kolem není příroda / křoví houštiny úkoly / věci za postelí lidstva“. Technologie je bezvýhradně přijímána s láskou chovanou právě tak k přírodě. Produkty průmyslu jsou využívány jako výrazové prostředky ukazující přírodní jevy, nebo samy vyrůstají vedle keřů či tvoří přírodu jako takovou: „až to tu objeví / řeknou že invazivní / (...) / všechno začaly tůje / pohltily bezbranné zahrádky motorestů / pak se přidaly břízy / břízy ty vždycky / ale za všechno mohly tůje“.

„život rostlin“ tvoří poslední a nejobsáhlejší část sbírky (29 básní). Tematicky rozvolněnější básně se věnují životu v širším smyslu – životu lidí i molekul, dálnic i humrů v akváriu; stále je patrný odkaz na snoubení technologie s přírodou. Verše jsou hravé, plné exaktních výrazů, kostrbatě vypadající – všechno je dobře, všechno funguje; hranatost veršů jen dokládá přítomnost technologie. Básně jsou odevzdané životu v nové divočině, ať už se jedná o tradiční „zelený“, nebo invazivní železobetonový či virtuální. Nevyznávají jedno nebo druhé, jakkoli můžeme pozorovat náznaky varování: „potají vyhazuje odpad do zapomnění / (...) / kormoráni pstruzi a velryby / mají zapomnění plná břicha“. Z básní je znát nenucenost a autorská potouchlost: „potká se křemík amoniak a uhlovodík / a křemík říká já umím taky život ale nevím“; nebo v obzvláště povedené pasáži „tahle báseň / nikdy nebude lepší / než sumýš“. Najdeme také melancholicky laděné texty v básních „rádio (astronaut)“ nebo „milu (spojovatelka)“. *Nová divočina* je zdařilá sbírka hodná pozornosti. Vypĺňuje prostor mezi environmentálním žalem a cyberpunkem, vytváří tak prostor nový, živelně kolaborující. Básně nabízí melancholii, fyzikální alegorii („některá atomová jádra / mají tvar hrušky a znamená to / že cestovat časem nelze“), potutelnost. Až budete na výletě listovat *Novou divočinou*, dejte si pozor na opuštěné motoresty.

Martin Kostolný

Bdění a snění

Yveta Shanfeldová: *Skromná místa nespání*. Praha: dybbuk, 2020

Yveta Shanfeldová se narodila v roce 1957 v Praze. Se svou rodinou emigrovala v roce 1976 do Kanady a o rok později se přestěhovala do USA. Vystudovala hru na klavír, věnuje se překladatelské činnosti a publicistice. Dosud vydala čtyři básnické sbírky a napsala také deníkovou prózu *Americký román* (2020). Tematizuje v ní obtížné hledání lásky a osamělost, konfrontuje svou americkou empirii s českou a zaostřuje na niterné prožívání a intimní prostor, sdílený se svou užší a širší rodinou a také s přáteli. Znatelnou pozornost tu věnuje rovněž reflexi židovské identity. Introspektivně komunikativní ráz přerůstá do epizodicky koncipovaného románového vyprávění (viz moje recenze v *Tvaru* 7/2021).

Sbírka *Skromná místa nespání* je rozdělena do pěti oddílů, jako leitmotiv zde vystupuje spánek, respektive jeho absence. Noc představuje intimní časoprostor, v němž „noční člověk vchází do skromných míst“ (s. 11). Lyrický subjekt se pohybuje mezi jednotlivými stavy spánku, polospánku a probouzení, přičemž hranice mezi nimi nejsou nijak ostré, vzájemně se prostupují. Intenzivně prožívá probdělé noci, které se stávají zdrojem jeho bolesti. Je schopen sice načas usnout, ale vydatný spánek postrádá. Bdění bývá způsobeno jistou ztraceností ve světě, naznačena je souvislost mezi vyhasnutím partnerského vztahu a obtížným usínáním. Pro člověka ztrácejícího (sebe)jistotu a ohroženého cizotou je klidné spočinutí velmi obtížné: „a nebýt na své straně způsobuje všechna neštěstí / a nespavost“ (s. 31).

Shanfeldová ve své sbírce vytváří obraz tíživého života. Následky dětských traumat se projevují v bolestech těla, psychosomatické obtíže člověka ochromují. Motivy osamělosti, stárnutí, strachu ze smrti a předtuchy konce temné ladění prohlubují. Úzkost plyne z marginálních každodenních konfliktů, domácího nedorozumění a nepochopení, jejichž dopad je mnohem větší, než se může zdát. Spánek je v této spojitosti vnímán jako obtížné dosažitelné, ale o to spásnější zakotvení v končinách klidu. Básnická sbírka akcentuje intimní rozměr lidského života. Láska je chápána jako středobod existence, od nějž se všechno odvíjí a k němuž vše směřuje. Pohled na lásku je však značně neiluzivní; ta není nijak přikrášlována tradičními milostnými konotacemi, je líčena ve své zranitelnosti. Útěchou bývají okamžiky štěstí, způsobené ve své neokázalosti a prchavosti. Kategorie času představuje významný aspekt básnického světa Shanfeldové. Čas se odměřuje či odhaduje prostřednictvím přírodních fenoménů, jež vstupují do metaforických souřadnic, a rovněž na základě pozorování chování lidí, již „stárnou tak, že se stávají / víc a víc sebestřednými / jsou na sebe zlí / z přebytku lásky / než jeden druhého úplně zapomenou“ (s. 55). Efemérnost života nevyplývá v autorčině pojetí vždy z jeho inherentní podstaty, nýbrž také z mechanického vykonávání úkonů, jimž chybí autentický přesah: „žijou a žijou, trmácí se, rychle bloudí, vyrábějí / a pak po tom všem bytí jako by ani nebyli“ (s. 26).

Skromná místa nespání se podstatnou měrou vztahují k přírodnímu světu. Působivé obrazy („les žil v dešti a oranžově vydechoval“, s. 14), kterým stačí úsporné prostředky, nepotřebují sáhodlouhé řetězce metafor a symbolů. Výrazová uměřenost vede k významové projasnosti, verše nejsou obtížné dešifrovatelné, vyznění je relativně srozumitelné: „v našich ulicích / obrovitá hejna hus / obzor do večera stáčí“ (s. 20). Spisovatelka umí napsat verše, v nichž se pojí subtilní krása s pocitem pomíjivosti: „tichopád / bílých pohybů / tála jsem“ (s. 43). Zvířata jsou nositelé dynamiky, krajinu ožívají a zároveň ji svým pohybem za specifických okolností zkrášlují: „na hladině pluly kachny a na zádech / vozily sním sem a tam“ (s. 32). Yveta Shanfeldová dovede přírodu zachytit i značně naturalisticky – lyrický subjekt si na pěšině všimne vnitřností zvířete či v televizním pořadu o přírodě „žlutá ryba s černými pruhy se zmítá na kopí v září / slunce“ (s. 38).

Důležitou součástí sbírky tvoří verše, v nichž se lyrický subjekt vztahuje k životu i smrti svých rodičů. Smrt je chápána ve své nemilosrdnosti jako definitivní konec tělesné schránky, na straně druhé je duše předurčena k dalšímu putování. Matka je často volána i po svém úmrtí, aby pomohla. Vztah k otci působí ambivalentně, subjekt touží tatku ještě jednou uvidět, stejně jako mámu, nicméně z minulosti se ozve také nenávisť k němu.

S autorčím vzděláním úzce souvisejí hudební motivy, jež nás přenášejí do říše fantazie a snění. V této imaginativní poloze, a to nejen ve spojení s hudbou, se pohybuje Shanfeldová poezie často. Zatímco „život řídne / houstne sen“ (s. 11). Vlivem fantazijské atmosféry dochází k oživení ze své podstaty statických obrazů, generující mnohdy také sklon k paradoxům. Spisovatelka je zdatná nejen v rovině imaginativní, ale rovněž v oblasti básnické techniky. Je schopna funkčně použít oxymoron, účelně pracovat s enumerací. Tyto přednosti ovšem nevyužívá k okázalé literární exhibici. Prostřednictvím svých básnických textů se táže po smyslu zobrazených dějů a jevů, které pak v roli čtenáře přenesené zažíváme, intenzivně vnímáme a vztahujeme k vlastní životní zkušenosti.

Pavel Horký

Krasosmutnění Pavla Novotného

Pavel Novotný: *Zápisky z garsonky*. Praha: Trigon, 2020.

Autobiograficky laděná básnická sbírka *Zápisky z garsonky* vyšla v roce 2020, stejně jako její pandán *Dědek*. Pavel Novotný, autor s rozsáhlým portfoliem (básník, germanista, překladatel, autor radiofonických kompozic...), se v obou představuje jinak než ve své předchozí tvorbě. Nezkoumá hranice a možnosti textu a zvuku, nepohybuje se v odborném, překladatelském ani experimentálním prostředí. V překotnosti a „lidovosti“ textu lze spatřovat návaznost na vyprávění Heleny Skalické, které Novotný zpracoval v knize *A to si pak můžeš říkat, co chceš* (dybbuk, 2013). Ale v *Zápisích z garsonky* nevypráví cizí příběh. Je doma.

„Moje máti vždycky nosila rozevláté sukně / a byla permanentně cítit vínem / za lednicí se hromadily korky / a uřezané plastové uzávěry levných litrovek“ (s. 5), píše Novotný v prvních verších sbírky a odhaluje charakter celého textu: vyprávění lyrického subjektu-syna, sevřený prostor garsonky, matka jako dominantní obyvatel tohoto prostoru. V devatenácti básních je nám představen svět 80. let v osobní i „popkulturní“ rovině, po střípcích se dozvídáme něco málo o osudech matky i syna-vypravěče, o prarodičích, sousedech a dalších figurkách, kterými Novotný prostor garsonky a posléze města (pravděpodobně Liberce) zabydluje. Autor sám dílo charakterizuje jako „cyklus věnovaný mému soužití s matkou v miniaturní garsonce. Jednopokojový byteček jsme spolu sdíleli do mých jednadvaceti let a bylo to celé velmi dobrodružné.“

Sbírka stojí na třech základních pilířích, kterými jsou postavy, prostor a jazyk. Tuto trojici doplňuje čas. Ten není tematizován přímo, ale rámec *Zápisů* tvoří život matky od raných vzpomínek syna po její odchod, v čase se proměňují jednak vztahy, jednak jednotlivé postavy (syn dospívá). Dva protagonisty doplňuje „dědek“, který urputnou snahu, aby z vnuka „něco bylo“, opírá o svérázné metody převážně fyzického charakteru („teď mi ta obrovská tvrdá / miskovitá dlaň dala / ohlušující ránu do hlavy / druhou jsem vzal o stůl“, s. 25–26). Jeho dominanci potvrzuje fakt, že babička v textu vystupuje jen velmi okrajově. Kromě ní se zde opakovaně mihají přátelé matky i syna, sousedé či náhodní kolemjdoucí, obvykle spjati s epizodními úkony: pan Bejlek je zámečník, který pomůže se zabouchnutými dveřmi od bytu, paní Motlíková učila násobilku, u Járy se kluci tajně dívali na pornografický film, Jarda Svoboda si u matky půjčuje knihy... Nejpodstatnější je pohled syna: vše vnímáme perspektivou jeho vzpomínek. Není to pohled dítěte, je to dospělý vzpomínající na své dětství, které nehodnotí, nepřibarvuje ani nezlehčuje. Střípky – zápisky! – nám jej po kapkách dávkuje.

Prostor je verbalizován již v názvu. Garsonka, mikrosvět, jedna místnost, kterou jsou postavy nuceny sdílet. V kontrastu s bezpečným, jakkoliv chaotickým prostředím jediného pokoje je svět venku; jednak město, jednak „tam dole pod kopcem“, kde sídlí prarodiče, především dominantní „dědek“. V jednotlivých básních jdeme chronologicky od interiéru bytu, kdy je domov charakterizován gramofonem, ledničkou nebo postelí, přes celý dům s přilehlým okolím a obydlí prarodičů až po celé město, kde syn s kamarády vymýšlí klukoviny a dospívá, a továrnu, kde začne na „dědkův“ nátlak pracovat. I prostor garsonky se proměňuje v čase. Od intimity spojených postelí („Když jsem byl úplně malej, / měli jsme postele těsně vedle sebe“, s. 14) se dostaneme k adolescentním letům syna, kdy si do garsonky přivede dívku a vztah s matkou ochladne („Už dávno jsme s máti / nespali tvářemi k sobě, / už dávno jsme se / nedrželi za ruku / před usnutím. / Naše postele lomené do L / se rozklížovaly a vzdalovaly“, s. 75); na konci je garsonka zabydlena ptáky, když se syn přestěhuje a matka si začne pořizovat papoušky (báseň Ptáci, s. 88–94).

Celé dílo je psáno jednotným, ale specifickým stylem s důrazem na obecnou češtinu. Silně prozaizované verše navozují atmosféru až hrabalovského vyprávění, jednotlivé texty na sebe nepřímo navazují. Každá báseň je lyrickým příběhem, většinou bez pointy a s natolik volným koncem, že by jeden text mohl volně přejít do následujícího. Zmíněná prozaizace nebrání obraznosti, naopak – v překotném vyprávění vyniknou obrazná vyjádření silněji. A to ať jde o krotší metafory („přístroj svítil svým červeným okem do tmy“, s. 11; „široký řádky sešitu / se klátily“, s. 25), nebo o skutečně originální verše jako „dny za dny chrastily jak led“ (s. 21). Obyčejná slova působí v kontextu magicky („nosila vlasy okudlané / nůžtičkami na nehty“, s. 40), nestrhávají na sebe pozornost, ale zároveň jde jednoznačně o básnické vyjádření, řazení do veršů není samoúčelné.

Pavel Novotný napsal sbírku intimní, osobní a otevřenou. Zobrazené nevnučuje, nehodnotí, pouze ukazuje. Chtělo by se pateticky zvolat, že „toto je život!“ – a je, ale nepatetický. *Zápisky z garsonky* obsahují mnohé: humor, moudrost, laskavost, intimitu, vulgaritu, živočišnost, zoufalství, chaos i řád. Vše zmíněné je ve vzácné rovnováze, nic nevyčnívá, nic nepřesahuje. A je z toho smutně i krásně.

Jan Křeček

Bojme se!

Překladatelská dílna zaměřená na anglofonní strašidelné povídky

lektorka PETRA JOHANA PONCAROVÁ

Následující povídky byly do češtiny přeloženy poprvé.

F. E. Benson: „Ani ptáček nehlesne“ (ukázka)

Psy jsme tedy nechali před brankou a sami jsme vykročili, zatímco poslední denní světlo se začínalo vytrácet. Nepříjemný pocit neklidu obvykle zmizí, pokud má člověk společnost, ale přestože teď Hugh krácel vedle mě, zdálo se mi, že jsem v lese sevřen úzkostí snad ještě větší než odpoledne; přepadl mě pocit nesnesitelné tíhy, který přerůstal v jakýsi druh bdělé noční můry. Předtím jsem měl za to, že si s mými nervy pohrávalo právě zdejší ticho a samota, ale z mého strachu nic neubýlo, ani teď, když byl Hugh se mnou. Cítil jsem, že u kořene mých pocitů neleží ticho ani samota, ale spíše jakási číhající přítomnost, dosud neviditelná, ale zřetelně pronikající houstnoucím šerem. Neměl jsem sebemenší tušení, co by to mohlo být, zda je to fyzické povahy nebo zcela nehmotné; vlastní smysly mi napovídaly jen tolik, že máme co do činění s čímsi starodávným a dábelským.

Když jsme došli na mýtinu uprostřed lesa, Hugh se zastavil, a přestože byl chladný večer, všiml jsem si, že si otřel čelo.

„Nic příjemného,“ poznamenal stroze. „Není divu, že sem psy nic nedostane. Co na to říkáš?“

Než jsem stačil odpovědět, Hugh prudce zdvihl ruku a ukazováčkem mířil na pás stromů, který rámoval mýtinu.

„Co to je?“ šeptnul.

Sledoval jsem, kam ukazuje, a na zlomek vteřiny se mi zdálo, že jsem proti černé hmotě lesa zahlédl jakýsi záblesk, šedivě a mdle světélkující. Mihotal se způsobem, který připomínal pohyb hlavy nebo trupu nějakého velkého hada, do půli těla vzepjatého;

hned na to ale zmizel a já všechno viděl tak krátce, že jsem svému dojmu mohl jen stěží důvěřovat.

„Už je to pryč,“ ozval se Hugh, který stále zíral směrem, kam prve ukazoval. Jak jsme tak stáli uprostřed mýtiny, znovu jsem uslyšel to, co jsem zaslechl už odpoledne; jakýsi šešest ve spadném bukovém listí. Nezavadil o nás však ani sebelehčí náznak vánku.

Přeložila Klára Krásenská

E. F. Benson (1847–1940) byl anglický spisovatel; autor románů, životopisných děl a mnoha povídek, zpravidla duchařských. V češtině vyšel výběr strašidelných povídek bratří Bensonových *Muži, kteří zašli příliš daleko* (Plus 2016).

Sabine Baring-Goulde: „Na střeše“ (ukázka)

Odešel jsem. Zadní dveře jsem nechal odemčené, vystoupal jsem po schodišti a vešel do chodby. Znovu jsem v měsíčním světle zpozoroval, jak se na stěně naproti oknu míhá stín.

Vylezl jsem po žebříku k oknu a otevřel ho.

Pak jsem zaslechl, jak hodiny v hale odbily jednu.

S obrovskou námahou jsem se vyšvihl na parapet a usilovně se snažil protáhnout své nepříliš vzrostlé tělo oknem, když vtom jsem zaslechl kroky ze schodiště a hned nato se zespoda ozval hlas mé ženy, která stála u paty žebříku. „Ach, Edwarde, Edwarde! Už tam, prosím, znova nechoď. Je to pryč. Zčistajasna to zmizelo. Teď už tam nic neuvidíš.“

Vrátil jsem se, nohama pod sebou nahmatat žebřík, opět jsem okno zavřel a sestoupil – asi nepříliš elegantně. Šli jsme pak se ženou dolů a společně se vrátili na násep, k místu, kde stál hlouček služebných.

Nic dalšího už neviděly, a třebaže jsem tam zůstal ještě půlhodinu, ani já jsem nic nespatriil.

Služky byly příliš vyděšené, než aby šly spát, a tak se domluvily, že po zbytek noci zůstanou v příjemném teple u ohniště v kuchyni, a já jsem jim věnoval láhev sherry na zahřátí a uvolnění, a také aby se přestaly bát.

Ačkoliv jsem sám zamířil do postele, nedokázal jsem usnout. Vůbec mi nešlo na rozum, co jsem viděl. Nijak jsem si nedokázal vysvětlit, co to bylo a jak se to dostalo z úžlabí ven.

Přeložil Marcel Kukuczka

Sabine Baring-Gould (1834–1924). Duchovní anglikánské církve, hagiograf, romanopisec, sběratel lidových písní. Autor více než tisíce literárních textů, který však za svůj hlavní úspěch považoval sbírku lidových písní, které sebral mezi lidem v hrabstvích Devon a Cornwall v Anglii s názvem *Songs and Ballads of the West* (1889–91).

Ukázka pochází z povídky „On the Leads“ ze sbírky *The Book of Ghosts* (1904).

Elizabeth Gaskell: „Zvláštní, nemyslíš?“ (ukázka)

Po nějakém čase přirozeně nastala noc a já byl ztracen v temnotě. V Anglii bych byl možná zahlédl světlo v nějaké chaloupce, třeba jen pole či dvě daleko, a zeptal se na cestu místních. Tady mě ale žádný takový pohled nečekal, vskutku, jsem přesvědčen, že francouzští rolníci chodí spát s letním světlem, takže i kdyby v okolí nějaká lidé bydleli, já na žádné nenarazil. Nakonec – a jsem si jist, že jsem ve tmě bloudil přinejmenším dvě hodiny – jsem na jedné straně té nekonečné cestičky zahlédl obrys lesa a netrpělivě, nedbalý všech lesních zákonů či trestů za nepovolené vniknutí, jsem si k němu proklestil cestu a usmyslel si, že kdyby došlo na nejhorší, mohl bych si v mlází najít úkryt a v něm složit hlavu, dokud by mi ranní světlo nedalo šanci najít cestu zpět do Tours. (...) Nespěchal jsem, neboť jsem se již dávno vzdal jakékoli naděje, že bych onu noc strávil mezi čtyřmi stěnami. Nevzrušeně jsem tedy bloumal dál a doufal, že nenarazím na vlky, které bych svou holí mohl probudit z letní malátnosti, když tu najednou jsem ani ne půl kilometru před sebou, na konci čehosi, co vypadalo jako starodávná alej (dnes již prořídla a zpustlá) a na níž jsem náhodou narazil, spatřil zámek. Byl to vskutku vítaný pohled – na pozadí zšeřelé oblohy se rýsoval temný obrys rozlehlého a majestátního zámku, s věžemi a vížkami a podobnými ozdobami, a vše se to pohádkově tyčilo v mdlém svitu hvězd. Ještě víc mě potěšilo zjištění, že ačkoliv jsem budovu, k níž jsem nyní směřoval, neviděl do všech podrobností, bylo dosti zjevné, že se v mnoha oknech svítí a asi tam probíhá nějaká skvělá zábava...

Přeložila Alice Knoblochová

Elizabeth Cleghorn Gaskell (1810–1865) byla anglická spisovatelka, současnice Charlese Dickense, se kterým též spolupracovala – přispívala do jeho časopisu *Household Words*. Ve svých pracích se věnovala především sociálním otázkám, vyznačovala se ale i typickým smyslem pro humor. Mezi její nejznámější díla patří román *Sever a Jih*.

W. J. Wintle: „Rudý růženec“ (ukázka)

Několik měsíců před smrtí přidal doktor Wells do své sbírky poklad, na který léta trpělivě čekal. Pojmenoval ho Rudý růženec a měl očividně pravdu, když věřil, že šlo o jediný exemplář svého druhu v jakékoliv sbírce. Pocházel z málo známého kmene na hranicích Tartárie a vztahoval se k odpadlické formě lámaistického buddhismu, ve které se údajně praktikovalo uctívání zvířat.

O tomto růženci a jeho zvláštním užívání slyšel od jednoho cestovatele, jenž na onen kmen narazil, když zabloudil na svých cestách, a jeho příběh uchvátil sběratelské instinkty doktora Wellse natolik, že dotyčnému nabídl obří jmění – údajně tři tisíce liber –, aby kmen znovu navštívil a pokusil se vytoužený předmět ukrást. Muž se vydal na cestu a zanedlouho se vrátil s růžencem, předání se ovšem nedožil. Naštěstí ho však zabalil do krabičky se jménem a adresou doktora Wellse, a předmět tudíž nakonec dorazil do cíle.

Podle všeho se růženec původně nacházel v jakémsi domě, který byl určen pro uchovávání fetišů a bedlivě strážěn dnem i nocí třemi muži, které by bylo možné popsat zároveň jako mnichy, kněze i léčitele. Poté, co emisar doktora Wellse vyzkoušel různé méně pokoutné prostředky ke splnění svého úkolu, se mu podařilo ukořistit fetiš tak, že podal hlídačům laciný gin a morfium – směs, která nikdy neklamala.

Následovala řada prazvláštních událostí. Vzbuzovalo to silný dojem, že krádež Rudého růžence rozzlobila jakousi vyšší moc, jež se dovedla účinně mstít. A že udeřila rychlostí blesku! Na zpáteční cestě do Anglie se cestovatel skoro každý den potýkal s různými nepříjemnostmi a nejednou unikl o vlásek smrti.

Přeložila Ivana Recmanová

William James Wintle (1861–1934) byl britský novinář a spisovatel a také několik let působil jako ředitel Chlapecké školy sira Waltera St Johna v londýnské čtvrti Battersea. Během této doby vznikly povídky později publikované ve sbírce *Ghost Gleams* (1921) a Wintle měl ve zvyku předčítat je svým žákům.

Vstupte do literárního doupěte: Sedm příběhů ze Sobotky

lektorka KLÁRA SMOLÍKOVÁ

Hrníček

Máme chalupu v Sobotce a tam jsem si ve staré kredenci jednu vybíral hrneček na čaj. Úplně vzadu na polici jsem našel bílý modře puntíkováný hrneček, kterého jsem si tu nikdy předtím nevšiml. Asi ho nikdo nepoužíval, protože byl nakrápľý. Řekl jsem babičce, ať mi do něj nalije čaj. Měl jsem ale větší chuť na šťávu. Když jsem se napil, tak ale jako šťáva chutnal! To bude kouzelný hrnčíček!

V tu chvíli mě babička řekla, že mi omylem dala místo čaje do hrnku šťávu :)

Matouš Burda, 8 let

Cestovací komoda

Byla jsem v Sobotce na hotelu. Pršelo, a tak jsme nemohli jít ven. Bloudila jsem po hotelové chodbě, kde stála stará komoda. Chtěla jsem ji otevřít, ale nešlo to. Dveře byly zamčené nebo zapřícené. Když jsem však pořádně zabrala, povolily a se skřípěním se otevřely.

Najednou jsem zaslechla kroky. Lekla jsem se a vzápětí skočila do skříně. Dveře jsem za sebou zabouchla, aby mě nikdo nenačapal. Jenže komoda se začala kymáčet a v jednu chvíli se převážila na zadní stranu, ke které jsem se sesunula. Zadní stěna se vylomila a já jsem sjela do neznáma.

Jela jsem jako na klouzačce a za několik minut jsem dorazila do pohádkové země. Co si tu počnu? Rozhlédla jsem se překvapeně.

Jakási dívka mi nabídla pomocnou ruku, a já ji přijala. Přestavily jsme se. Zjistila jsem, že dívka se jmenuje Berenika. Zeptala jsem se, jestli neví, kudy se dostanu zpátky. Berenika slíbila, že mi cestu domů ukáže, když jí pomůžu najít křišťálovou kouli, kterou ztratila hodná víla.

Celý den jsme v pohádkové zemi pátraly, prohledaly jsme každý kout, nahlédly do dračí sluje, potkaly trpaslíky a popovídaly si dokonce s panem králem, který si do lesa vyjel na projížďku.

Koule se nakonec neztratila, víla ji jen zapomněla u rybníčku.

Už se těším, až se za Berenikou a dalšími pohádkovými tvory znovu vypravím. V Sobotce je to prima, i když prší.

Emilka Richtrová, 9 let

Tajemství staré knihy

Rozhodla jsem se, že si půjdu prohlédnout knihy, které mají v knihovně v Sobotce. Z regálu jsem vyndala náhodný svazek a prolistovala jsem ho. Když jsem ho chtěla vrátit, všimla jsem si knihy, která tam před chvílí nebyla. Vypadala jinak než všechny ostatní. Desky byly staré a zaprášené. Název byl tak vybledlý, že jsem ho nemohla přečíst.

Šla jsem se zeptat paní knihovnice, jestli si ji mohu půjčit. Podala jsem jí knihu a ona ji překvapeně obrátila v ruce. Podívala se do katalogu. Potom mi oznámila, že nepatří do knihovny a že si ji mohu vzít.

Na lavičce jsem knihu otevřela a začetla se do prvního příběhu. Byl o místním kavárníkovi. Kavárník z Jako doma café prý šidí lidi. Nechtěla jsem tomu věřit. Tuhle kavárnu máme rádi a obsluha nám vždy vrátila přesnou částku.

Druhý příběh vyprávěl o lékárníkovi. Prý prodává lidem léky, které nejsou účinné. V lékárně jsem nikdy nebyla, a tak jsem si vzala pár korun a šla si koupit vitamín C. Vrátila jsem se z lékárny a ochutnala vitamín. Ta kniha zase lhala. Lékárník mi doopravdy prodal vitamín C.

Vzala jsem si knihu domů a snažila se obnovit název. Sfoukla jsem poslední smítko prachu a nanesla na vytlačená místa zlatou barvu. Konečně byla písmena k přečtení. Stálo tam DRBY ZE SOBOTKY. To jsem si mohla myslet. Znovu jsem knihu otevřela a začala číst třetí příběh. S otevřenou pusou jsem koukala na stránku. Další drb byl o mně. Prý nemám žádné přátele.

V té chvíli zazvonil pošták. Podal mi dopis od mé kamarádky, která mi poslala pozdrav z Itálie. Vrátila jsem se do pokoje a vztekla jsem knihu zavřela. Naštvaně jsem ji vyhodila z okna. Dopadla přímo před holčičku s tmavě hnědými vlasy a jemnými pihami na obličejí. Než jsem ji stačila varovat, zvedla knihu a odešla s ní pryč.

Karla Břešťanová, 10 let

Ševcovské šídlo

Každý rok, vždycky první týden prázdnin jezdíme do Sobotky. Obvykle bydlíme v krásném domečku s bazénem, ale ten už si někdo zamluvil před námi, takže jsme museli bydlet jinde. Pronajali jsme si chalupu blízko náměstí.

Včera odpoledne jsem si četla knížku, jenže moje mladší sestra a sestřenice mě pořád otravovaly a nikde jsem před nimi nemohla být v bezpečí. Napadlo mě, že bych si mohla číst v nedostavěné místnosti, která je v patře a musí se do ní přelézt přes otvor v podlaze.

V místnosti byly na zemi rozložené noviny, někdo vytrhal stropní trámy a stěny zřejmě čekaly na omítnutí. Když jsem si sedla a chystala se začíst do knížky, zahlédla jsem v rohu místnosti nějakou věc. Což bylo zvláštní, protože den před tím tam ještě nic nebylo. Popošla jsem, abych ji zvedla. Měla ostrý kovový hrot a dřevěnou rukojeť. Musela jsem chvíli přemýšlet, než mi došlo, že je to šídlo.

Říkala jsem si, že bych mohla vyzkoušet, jestli funguje. Zrovna včera se mi na jednom z mých oblíbených sandálů udělal žralok. Začala jsem prošívat boty šídlem (což jsem si předtím pečlivě nastudovala na internetu) a přemýšlela o tom, že bych

si už měla koupit stejné, akorát o číslo větší. Už mi začínaly být malé. Pak mě máma zavolala k obědu a já nestihla botu opravit (i když to stejně nevypadalo nijak krásně).

Po obědě jsem chtěla boty dokončit. Když jsem je však vzala do ruky, už byly opravené, a navíc o číslo větší! Jenže šídlo tam neleželo. Prohledala jsem celý dům, jenže bezvysledně. Možná zmizelo ze světa navždy nebo se zase objevilo na nějaké půdě či v nepoužívané místnosti. Kdo ví.

Viktorie Hesounová, 12 let

Tajemství prstenu

Je to rok, co jsme s rodiči koupili tady v Sobotce starou roubenku. Jednou jsem šla na půdu, protože mě mamka poslala, ať tam uklidím. Co si budeme povídat, byl tam bordel a všude ležela vysoká vrstva prachu. Pustila jsem se do práce. Nejdříve jsem roztřídila krabice, ve kterých byly především rozbité nebo nepotřebné věci a odnosila je na dvůr, ať si s nimi mamka dělá, co chce.

Pak jsem se na půdu vrátila. Když jsem zametala, našla jsem v tmavém koutě malou krabičku. Byla ukrytá pod prknem, o které jsem zakopla, a tak ho omylem uvolnila. Na krabičce z tmavého dřeva byly vyryty mně neznámé obrazce, zdobily ji také stříbrné proužky a všelijaké vlnky. Všimla jsem si i červených vybledlých písmen, ale slova jsem nebyla schopná přečíst.

Uvnitř jsem našla překrásný a rozhodně starý prstýnek. Poznala jsem, že je vyroben ze stříbra. Měl na sobě vyryté stejné ornamenty jako krabička. Kroužek zdobil lehce zaprášený diamant v pomněnkově modré barvě. Byl překrásný. Něco mě k němu táhlo, a tak jsem si ho nasadila na prsteníček. Padnul jako ulitý.

Zničehonic se se mnou všechno zatočilo jak na tom nejrychlejším kolotoči. Udělalo se mi neuvěřitelně zle. To se mi ostatně dělá už jenom z pomyšlení na tu hříšnou věc jménem kolotoč. Když svět kolem mě přestal vířit, okamžitě jsem vyprázdnila obsah svého žaludku. Vedle mě se ozvalo hlasité „Fuj“ a já nadskočila leknutím. Po mé pravici se vznášela dívka asi v mém věku. Měla po pás dlouhé vlasy ve stříbrné barvě a pomněnkově modré oči. Byla až mrtvolně bílá a lehce průsvitná. V ten moment mi to došlo. Ona je duch.

Jak jsem se později dozvěděla, jmenovala se Luna, tedy Měsíční dívka a jejím posláním bylo chránit Měsíc. Řekla mi, že ji Měsíc poslal na Zemi kvůli nějakému úkolu, ovšem víc už mi prozradit nechtěla, a tak jsem ji nenutila. Také mi vysvětlila, proč se už na Měsíc nevrátila. Umřela totiž těsně poté, co splnila úkol. Rozhodla jsem se jí pomoci. Luna byla hodná a cílevědomá dívka. Říkala mi, že jsem jí sem přivolala prstýnkem a že s jeho pomocí se dostane zpátky domů. Bez zaváhání jsem jí ho dala. Hned jak si ho nasadila, zmizela a se mnou se znova zatočil celý svět a žaludek jsem měla opět jako na vodě. Vyšla jsem na dvůr. Obloha byla rudá, protože slunce před chvilkou zapadlo.

Od té doby se každý večer koukám na Měsíc a vzpomínám na Měsíční dívku jménem Luna.

Vladimíra Lubinová, 12 let

Podkova

Když jsem šla ze Šrámkovy zahrady, rozhodla jsem se jít jinou cestou než normálně. Zahnula jsem tedy do uličky, kterou běžně nechodím. Většinou jdeme po dvou nebo po třech, ale dneska jsem se ještě chtěla porozhlédnout po obchodě s potravinami a ostatní už vyrazili domů napřed.

Procházela jsem kolem zarostlých branek a uslyšela tiché cinknutí. Zastavila jsem se a podívala se pod nohy. V trávě jsem uviděla podivný kovový předmět. Byla to podkova. Na některých místech trochu zrezlá a špinavá. Vzala jsem si ji do kapsy a po chvíli jsem na ní zapomněla.

Dorazila jsem k chalupě, kde jsme tenhle rok ubytovaní, ale nešla mi otevřít branka. Asi se zasekla. Musela jsem ji přelézt. Přitom se mi za ni zahákly kalhoty. Zaklela jsem a vešla dovnitř. Jakmile jsem otevřela dveře do předsíně, zakopla jsem o práh a narazila hlavou do stěny. Asi budu mít bouli. Potřebovala jsem si odskočit. Jenže když jsem si na záchodě chtěla vzít toaletní papír, nahmatala jsem jen prázdnou ruličku.

Tyhle mrzutosti se mi děly celý večer a já pořád nemohla přijít na to proč. Ani do pyžama jsem se nemohla nasoukat, aniž bych nespádla. Konečně jsem si opatrně lehla do postele a přemýšlela, proč se mi to děje. A pak mi to došlo... Ta podkova!

Zvedla jsem se z postele a v pyžamu vyběhla z chalupy, i když se v noci bojím. Jakmile jsem přelezla branku, jako na povel se všechny lampy zhasly a já se začala bát ještě víc než předtím. Zachvátila mě taková panika, že jsem vzala podkovu a zahodila ji na cizí pozemek.

Jakmile jsem se ji zbavila, lampy se opět rozsvítily a já rychlostí světla běžela zpátky do chalupy. Skočila jsem šipku do postele, kde jsem se zachumlala do peřin až po uši. V Sobotce už příště rozhodně žádnou zakutálenou podkovu nezvednu. Mně totiž štěstí nepřinesla.

Mariana Halíková, 13 let

Omylem jsem mamce rozbila počítač. Upadl mi a teď nenabíhá. Vůbec se mi nechtělo domů. Jak to jen vysvětlím?

Z chmurných myšlenek mě vytrhl zvláštní rozhovor. Dvě starší, zřejmě místní paní si šeptem povídaly o kouzelných kamnech, která údajně stojí v jedné ze zdejších chalup. Říká se, že opravují rozbité věci. Rozhodla jsem se, že ta kamna musím najít. Asi hodinu jsem bloudila v ulicích Sobotky s batohem na zádech. Nakukovala jsem do chalup, dávala jsem se s majiteli do řeči a ptala jsem se kolemjdoucích, jestli náhodou nevědí, kde by taková kachlová kamna mohla být. Nikdo o nich neslyšel, nikdo je ani neviděl. Už jsem to skoro vzdala.

Se sklopenou hlavou jsem se vlekla zpět na náměstí. Najednou jsem narazila na chaloupku, které jsem si předtím nevšimla. Měla jsem pocit, jako kdyby mě ten dům sám nabádal, abych šla dovnitř. Pomalu jsem otevřela dveře. V místnosti nikdo nebyl, jen lahově zelená kamna.

Sundala jsem si batoh a vytáhla z něj počítač. Doufala jsem, že to vyjde. Nevěděla jsem, kam ho mám dát. Do popelu ho přece nepoložím. Nebo na plotnu? Pak jsem si všimla dvířek od trouby a notebook opatrně vložila tam.

Kamna začala sálát, kachle hrály a v místnosti bylo nedýchatelno. Vtom jsem venku zaslechla kroky. Chvatně jsem otevřela dvířka, o které jsem si popálila ruce. Počítač byl kupodivu chladný, dost mě to zaskočilo. Hodila jsem ho do batohu a pelášila z chalupy. Doma jsem se pokusila počítač zapnout. Naskočil!

Když jsem později chalupu s kouzelnými kachlovými kamny chtěla mamce ukázat, už jsem ji nenašla. Tak teď nevím, co si počnu, až příště zase něco rozbiju...

Alžběta Sunkovská, 13 let

Kouzelná kamna

Jednoho dne jsem si šla koupit svačinu do obchodu na náměstí Sobotky. Chtěla jsem si vybrat něco sladkého na nervy.

Zlatá višň

„Chce to určitou zručnost, taky čuch na to vybrat si tu nejlepší, a dozajista i zkušenost. S tím si ale nelam hlavu. Všechno tě naučím a ukážu ti nějaké figly. Pak už na sobě musíš pracovat sám. Trénink činí mistra. A hlavně – nesmíš usnout na vavřínech. To víš, naše branže je nelítostná. Chvilka nepozornosti a spadneš z višně.“

Mladý červ tomu ještě pořád nemohl uvěřit. Do individuálního výcviku si starý červ z řady nadějných červů vybral právě jeho. Přitom mezi ostatními platil za outsidera nebo spíš za takového snaživého blbce. Možná starému červu imponovala právě houževnatost, se kterou se pouštěl do plnění úkolů. Napadlo ho ještě, jestli v tom není protekce. Starý červ studoval na stejné katedře jako jeho matka. Viděl je na společné fotce absolventů. Když na to mamku upozornil, mlčela. Asi jí osobnost starého červa v něčem vadila. Byla proti, aby chodil do jeho akademie. Na malém městě ale kvalitnější vzdělávací instituce nebyla. Vydupala si alespoň u otce, že ho vyzvedávat ze školy nebude. Její včerejší reakce na jeho doposud největší životní úspěch ho také překvapila. Všiml si, že je vyděšená. Vše ale zastínil otec svou upřímnou radostí a přípitkem desetileté višňovky. Buď jak buď, ptát se na to starého červa nebude, mohl by si myslet, že o sobě pochybuje. Teď se musí hlavně soustředit. Nejen na cenné rady zkušeného lezce, ale také na to, aby z mihotajícího se lístku sám nespádl.

Stoupali stále výš. Zpočátku mladý červ dokázal držet krok se starým, teď už ale sotva pletl nohama. Tak vysoko v koruně stromu nikdy nebyl. Do toho je spaloval žár poledního slunce. I když ho starý červ varoval, ať se dívá stále před sebe, přece jen mu pohled sklouzl dolů. Hlava se mu zatočila a ztratil lístek pod nohama. Dopadl na višni, která visela pod ním. Měl už toho akorát tak dost. Nejraději by se do ní zavrhl. Seděl a civěl do prázdna. Směrem od Čálovic si všiml černé šmouhy na obloze, která se stále zvětšovala. Do zorného pole mu ale sedl starý červ, chytil ho za ramena a díval se kamsi do dále za Dolní Bousov: „Není to opojné, vidět celou krajinu jako na dlani a vědět, že jsou všichni níž? Jsou to nuly! Strom patří tomu, kdo má nejšťavnatější višně. Jen se rozhlédni, už je na dosah!“ Opravdu – na úplném vrcholku větve tyčící se k nebi dozrála ta největší višně, jakou kdy mladý červ viděl. Paprsky odrážející se na temně rudé slupce ji měnily ve zlato. Tuhle musí dobýt. Vzrušením zalpal po dechu, zběžně zkontroloval terén a už se obtácel kolem stopky višně, která mu před chvílí zachránila život.

Poslední úsek zdolal, jako by měl křídla. Vzhlížel stále k ní. Když se jí poprvé dotkl, vzrušením mu projel mráz po zádech. A pak s každým šlápnutím cítil, jak je pružná, ale zároveň pevná. Dokonalá. Nezmohl se na slova. Zavřel oči, zakousl se a ta slastná chuť ho vtáhla až k pecce, od které se odrázil a nechal si celé tělo okoupat ve višňové lázni. Najednou se zarazil. Jak to, že starý červ nelezl za ním? Šťávy je tu pro celou rodinu až do konce sezóny. Dírkou vykukl ven, starého červa však nikde neviděl. Obloha ztemněla.

Na strom se slétlo hejno špačků.

Vyhledka U Křížku

Mrazy stáhly štiplavé prsty do kapes a z kopcovité krajiny ustupovaly bílé mapy jak stádo beránek za zelenou pastvou. Krajina nasáklá vláhou a nadějí vydechovala úlevné obláčky nezaměnitelné vůně jara. Zimu připomínaly už jen zbytky sněhových valů u silnic a ušlapané ledové stopy ve stinných hřbitovních uličkách.

Jaroslav se odloučil z davu pozůstalých. Před očima měl hromadu věnců a v dlani zbytek zvlhlé jílovité hlíny. Svlčený kabát si hodil přes rameno a jen ve svetru odcházel. Cesta od hřbitova byla rozblácená a louže blankytně pomrkávaly.

Šel sám. Dnes samotu potřeboval, třebaže ji neměl rád. Nutila ho k nepříjemným návratům do minulosti. Nenáviděl minulost, nemohl odpustit, natož zapomenout všechny křivdy, zrady a bolesti. Tohle jaro bylo bolestivé přespříliš. Nenávisť dokázala znetvořit každý sebehezčí obraz nabídnutý životem.

Došel až na vyhlídku U Křížku. Naposledy tu byl ještě s Alžbětou. Proč od něj odešla, dodnes nepochopil. Roky budované štěstí ve zlomku okamžiku spolkla vzniklá propast mezi nimi. Staletími prorostlá lípa nabízela srdéčka listů silicím paprskům. Opřel se o strom a zavřel oči. Ševelení větví konejšilo jako ukolébavka. Úlevně vstřebával poklidnou sílu proudící kmenem a jeho bolest zázračně odtékala s proudem.

Za zavřenými víčky se mu rozehrála rodová sága. Začala u dědečka, když mu krásnou Helenku přebíral kamarád Pánek. Helena se přistěhovala s rodiči po válce. Beze slůvka vysvětlení od dědy utekla za jiným pár dnů před svatbou. Nakonec nezůstal sám. Babičku Marii měli rádi všichni, ale smutek v dědových očích přetrvával navždy. Jaroslavovi rodiče spolu nežili od jeho osmi let z úplně stejného důvodu. Matka také nebyla původem odsud, seznámili se s otcem na studiích. Byli šťastná rodina. Nikdy nepochopil, v čem byl otčím lepší, že mu matka dala přednost.

Jaroslav otevřel oči a vyčerpaně dosedl na vyřezávanou lavičku pod lípou. Přehlížel hora. Rozhledy do kraje ho vždycky uklidňovaly. Poprvé tu seděl s dědou, později ho sem brával otec. Když spolu trávili víkendy, stavovali se tu cestou z výletů. V zimě tudy vedla běžecká stopa a po zbytek roku objížděli lípu po kamenité cestě cyklisti. Dnes tu seděl sám. Přičichl k otevřené dlani, ze které před chvilkou házel otci na rakev hroudu horalské chudé země. Utrápil se, neuměl být sám. Stejně jako on.

Jak to tenkrát říkala babička? Jaroslav chvilku pátral v dětské paměti. Byl ještě malý špunt, ale neklid, který kolem sebe zaséval děda zlomeným srdcem, vnímal i nezkušenou dětskou dušičkou. Vnímal také napětí mezi rodiči. Babička říkala: „Z toho nemohlo vzejít nic kalýho. Holku z hor a krávu z kraje!“ když narážela na městský původ jeho matky, která způsobila repetici rodové křivdy a od otce odešla, aby dotvrdila pravdivost lidového rčení. Andělská Helenka byla přeci také naplavenina. Ale jeho Alžběta byla horalka každým coulem a stejně jim to nevyšlo.

Vzpomínka na babičku mu rozkřísila úsměv na utrápené tváři. Co by asi řekla dnes? „Svině zůstane sviní, i kdyby na sobě zlaté sedlo měla“, anebo „Sejde z očí, sejde z mysli.“ To druhé si přál. Snad alespoň on dokáže začít znovu a rodovou tíhu nechá za sebou.

Dny se natahovaly, ale stíny odměřené dnešnímu odpolední také. Slunce scíslo své doposud stydlivé paprsky k západu a nachechraná oblaka vnášela klid do hor i do lidských duší.

Bizarní rodinná večeře z pohledu pubertáčky

Prudce jsem otevřela dveře a nasadila zářivý úsměv, kterým jsem zakryla svou absolutní nechuť a pohrdání, které k pravidelným rodinným večeřím chovám. A zároveň jsem tím přivítala své milované prarodiče, kteří se právě vrátili z dovolené v Chorvatsku.

Nemohla jsem si pomoci, ale představa hromadné večeře s většinou mých rodinných příslušníků byla děsivá a vyčerpávající. Pokaždé to probíhá stejně. Babička Věrka se vždy podělí o nejnovější drby z dědiny. Máme pak jasný přehled o tom, která sousedčina slepice nese nejvíc vajec a kdo měl na křtinách svých vnoučátek nejlepší víno a občerstvení.

Poté se na řadu dostane má teta Sandra, protože je jediná, kterou babička pustí ke slovu, a ta nám vypráví o své životní pouti plné poznání a svobody, čímž dost často vytáčí mou mamku. Ta pro změnu celý den poletuje po kuchyni a u toho pije víno, jako by to byl jablečný mošt, aby se z toho všeho nesesypala, a tak má večer už vždy dobrou náladu a ani její „perfektní“ sestra ani náročná matka ji nerozhodí.

Tatínek se snaží jakýmkoliv a obvykle dosti podlézavým způsobem zavděčit a zalíbit své tchyni, takže souhlasí prakticky s každou věcí, kterou babička Věrka řekne.

A děda hraje s mým mladším bratrem slovní fotbal, což je asi jediná zajímavá aktivita, která se kolem jídelního stolu odehrává. Děda se svým chodským nářečím má nad naším malým Josífkem slušnou převahu, ale zase neovládá tolik elegantních názvů převzatých z angličtiny, které naopak zaplňují většinu aktivní slovní zásoby mého šestiletého bratra.

„Andreiko!“ zvolala nadšeně babička a vtáhla si mě do objetí.

„Ahoj babi,“ zasípala jsem, protože babiččina objetí byla tak pevná, že se v nich člověk mohl jen stěží nadechnout.

„Páni, ty nám rosteš jako z vody,“ zasmál se děda potom, co mě babička pustila ze sevření, a poplácal mě po rameni. Nejistě jsem ze sebe vydrala taky nějaký smích, ale to už mě táta odstrkoval ze dveří zpět do před síně a se svým, jistě taky falešným, úsměvem vítal svého tchána a tchyni.

Trochu jsem se uchechtla a raději se rozhodla vydat do bezpečí kuchyně, kde to však, jak jsem následně zjistila, nevypadalo o moc bezpečněji než ve spárech babiččina objetí. Mamka pobíhala sem a tam se sklenkou červeného vína v jedné ruce a vařečku ve druhé. Kolem ní se motal můj malý bratr, z hrnců s polévkou a omáčkou na sporáku se nekontrolovatelně valila oblaka kouře. A v tom všem zmatku seděla na lince mámina starší sestra a zároveň moje teta Sandra, které na tváři hrál klidný úsměv.

„Babička s dědou už jsou tady,“ oznámila jsem a automaticky zadržela mladšího bratra, který právě málem vrazil do mamky nesoucí hrnec s vařící polévkou.

„Josífk, běž je s tetou Sandrou přivítat a ty, Ájo, připrav na stůl ty porcelánové talíře, které nám teta přivezla,“ rozkázala mamka, zatímco se snažila porcovat králíka. Hrnce mezitím nějakým zázračným kouzlem přestaly doutnat, takže se místnost opět už podobala kuchyni a ne učebně lektvarů pod vedením profesora Snapea.

Kuchyně se rychle vyprázdnila a já tak mohla vyndat z horní police nad linkou porcelánový set talířů s ručně malovanými vzory různobarevných květin. Možná to bylo umění a jistý pozůstatek tradice, ale mně se určitým způsobem přičilo z takových talířů jíst.

„Ale no tak, Ájo, byl to dárek,“ pokárala mě mamka, když si všimla mého znechuceného výrazu.

„Od naší švihlé tety,“ zamumlala jsem, zatímco jsem prostírala talíře na náš malý jídelní stůl.

„Je to tvoje oblíbená příbuzná,“ podotkla a povzbudila mě malým úsměvem.

„Jenom protože nemá potřebu poukazovat na moji nešikovnost.“

„Opatrně, netřískej s těmi talíři tolik,“ pronesla mamka výchovným tónem.

„Jsou to chodské talíře, mami, jenom se na ně podívej,“ pokusila jsem se jí přiblížit svůj pocit a jeden z talířů, na důkaz svých slov, zvedla do vzduchu a opatrně s ním zamávala. Talíř mi však vyklouzl z ruky a s třískotem se roztrhl o dlaždicovou podlahu kuchyně.

Chvilí jsem bezmocně pozorovala střepy na podlaze a poté se sesunula na nejbližší židli a složila si hlavu vyčerpaně do dlaní. Tohle byl teprve začátek dosti náročného večera, kdy pravděpodobně nepůjde nic podle plánu.

„Vzpomeň si, co jsem ti včera říkala,“ povzddechla si mamka, odložila si sklenici s vínem na stůl, samozřejmě mi nezapomněla zdůraznit, ať se toho ani neopovážím dotknout, i když bych to teď potřebovala, a začala pomalu uklízet střepy z podlahy.

„Vždyť já vím,“ protočila jsem očima a oddaně přikývla při vzpomínce na naši včerejší debatu o tom, že to dnes musím nějakým, jakýmkoliv, způsobem přežít, ať už je mi to sebevíc nepříjemné a trapné, ale zvládnou to, protože mám přeci svoji rodinu ráda. Což je bezesporu pravda. Avšak rodinné večeře obcházejí můj seznam oblíbených aktivit, kterými by se dal strávit večer, dost velkým obloukem.

Konečně jsme se všichni usadili k malému dřevěnému stolu v jídelně, která byla spojená s kuchyní, a čekali, než se nám na talíře dostane první jídlo, tedy polévka z králíčího vývaru. Na stole přistál hrnec s polévkou a všichni, kteří už jsme chtěli mít večeři za sebou, jsme se na hrnec vrhli. Byl skoro zázrak, že se nikdo neopařil, nevytil na sebe vývar nebo si nezabodl lžící do ruky, což se mimochodem mé maličkosti před několika lety povedlo.

„Takže, Andreiko, co nějací galani?“ začala babička, usrkla si polévku a nenápadně na mě mrkla. Natolik ve mně hrklo, až mi zaskočil v krku kousek rozvařené mrkve. Čekala jsem, že se zde opět spustí debata o slepicích, o zážitcích s neschopnými chorvatskými prodáváči nebo o tom, jak ztratili kufry na letišti, ale rozhodně jsem neočekávala, že se bude konverzace točit kolem mě a mého milostného života.

„G-galani? Jako kluci?“

„No ano, chlapci, je tady nějaký? To bych se na to podívala, že by taková holka jako lusk ještě nějakého vyhlídnutého neměla!“

„Včera u nás byl Honza, to je pravda,“ přidal se tatka, který pravděpodobně chtěl přispět do debaty svým dílem.

„To je ten, jak mu Ája v první třídě zlomila ruku, že?“ ujistila se teta Sandra a na židli si sedla do tureckého sedu, takže tím narušovala můj osobní prostor, což byla jedna z jejích oblíbených forem pošťuchování. I když – někdy jsem neuměla určit, zda mě záměrně provokuje nebo to dělá nevědomě její fyzické tělo a během toho je její duchovní já někde na pouti s Buddhou.

„Byla to nehoda!“

„To je pravda, všichni víme, jak byla tady Ája nešikovná,“ ozval se opět tatínek, který se evidentně nemohl rozhodnout,

na čí straně stojí. Na straně nebohé dcery nebo neodbytné tchyně.

„Takže Honza, ano?“ vrátila se babička k původnímu tématu, které však bylo na úrovni nepřijemnosti na stejném levelu jako podnět „moje nešikovnost“.

„Jsme kamarádi,“ snažila jsem se obhájit svůj vztah s mým nejlepším kamarádem.

„Honzí, mohl bys mi prosímte pomoci s tím úkolem z anatomie? Já to nějak nezvládám?“ imitoval můj hlas můj mladší bratr, jako by se tím snažil dokázat, že s Honzou něco mám. Sežehla jsem ho pohledem a pořádně ho kopla pod stolem do holeně, načež bratříček bolestně zakňučel a já si tak vysloužila kárávé pohledy snad od všech z místnosti – kromě tety Sandry, která se evidentně snažila zadržet smích a pokoušela se zkoncentrovat svou mysl.

„Ovšem,“ přitakala sarkasticky babička, čímž mi bylo jasné naznačeno, že moje obhajoba byla k ničemu.

„No tak babi, nech ji na pokoji. Podívej se na ten její vyděšený obličejík,“ zastal se mě děda.

„Kušuj dědo, jen chci vědět, jak si moje oblíbená vnučka vede v lásce,“ odsekla babička a v tu chvíli mi bylo jasné, že děda není úplně ten nejlepší obhájce, kterého jsem si mohla přát. A ještě nutno podotknout, že jsem babiččina *jediná* vnučka.

„Ale matičko, vždyť je jí teprve šestnáct,“ prohlásila máma směrem k babičce a pokusila se tak aspoň trochu zmírnit situaci.

„Jéje, já v šestnácti už dávno měla vyhlídnutého tady Pepu,“ prohlásila babička Věrka a pořádně dědu poplácala po rameni, až se z toho děda zakuckal.

„A v sedmnácti už jsme začínali pracovat tady na Sandře, jen co je pravda,“ dodal chraplavě a mně se při představě prarodičů, kteří se snaží počít mou tetu, zvedl žaludek.

„Ano, ano! Naši oblíbenou prvorozenou dceru!“ přikyvovala babička a v tu chvíli jsem vycítila, že už i v mamce na druhé straně stolu to začíná trochu vřít.

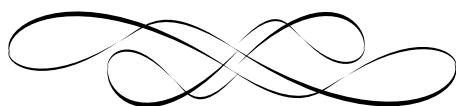
„Samozřejmě, že nemáme oblíbenou dceru,“ ujistil nás děda rychle a věnoval babičce Věrce výhrumný pohled.

„To byl jen vtip, jistěže nemáme oblíbenou dcerku, jsme přeci zcela nestranní!“ zasmála se nejistě babička, jako by sama nevěřila, že jí to budeme věřit, i když skutečnost, že její oblíbenkyní v rodině je prvorozená dcerka Sandra, byla všem rodinným příslušníkům známá už od doby, co na svět přibyla i moje maminka, která byla vždycky „ta druhá“.

Následovalo dlouhé a trapné ticho, kdy přibory cinkaly o porcelán a všechny naše pohledy byly stočené do hlubokých talířů.

V hlavě jsem si opakovala motivační přísloví „co tě nezabije, to tě posílí“, ale kdykoliv mi na mysl vyběhl obrázek soulože mých prarodičů, myslela jsem, že nejsem schopná z dnešního večera vyjít ve zdraví. Takže, co tě nezabije, to ti způsobí doživotní trauma.

Klára Lubinová

Zelené oči

Poklidně jsem seděla a čekala, než zazní první tóny muziky. Červené rozvrzané stoličky kolem se pomalu plnily lidmi z festivalu. Mé oči zavály k výdejnímu okénku, ze kterého si návštěvníci odnášeli půllitry s pivem, klobásky s křenem, chlebem a hořčicí anebo chlazené limonády. Bylo něco málo po druhé hodině, modré nebe bez mraků a zlaté letní slunce slibovalo horký den obohacený o program plný živých vystoupení, cimbálových kapel a sólo kytaristů, přičemž první právě začínalo. Zvuk kytary se sotva slyšitelnými akordy rozezněl a na pódiu se objevil starší chlapík v dobré kondici oblečený do béžové košile a kalhot, které držely svítivě rudé kšandy. Kostnatými prsty brouzdal po strunách a tvořil tak úchvatné melodie, že hned všechny přenesly do světa folkloru. Vousatými ústy si jemně pobrukoval a pár návštěvníků s ním.

Vstupní bránou vcházel velký houf příznivců festivalu. Prohlížela jsem si každý obličej. Pečlivě. Zvědavě. Najednou, v davu, se objevila povědomá tvář, jeho tvář. Už dlouho jsem na ni nenarazila, a tak bylo mé překvapení zcela na místě. Zaraženě jsem zírala do těch známých zelených očí, které mě rentgenovaly úplně stejným způsobem. Připadalo mi, že se dívám do zrcadla, do toho starého a ošoupaného, které nenabízí tak čirý obraz, a to proto, že ani jeho tvář nebyla tak úplně čirá. Něco tu nesesedlo. Dala bych ruku do ohně za to, že stojí v houfu lidí pár metrů ode mě, ale zároveň mi obrys jeho postavy přišel mlhavý a vousy se ztrácely z jeho obličeje a rozpijely se do okolí jako inkoust do papíru. Jediné, co zůstalo stoprocentně jeho, byly ty pronikavě zelené oči, které na mě vždy působily jako mléčné opium z makovic. Cítila jsem, jak mu znovu podléhám a ztrácím se v jeho upřeném pohledu.

Vyrušil mě muž u výdejního okénka vyvolávající objednávkou jídla. V jedné ruce držel párek v rohlíku a tou druhou rukou mával na zpoceného plešatého chlapíka stojícího opodál. Když jsem se podívala zpět, na místě, kde stál on, nezbylo nic. Nic než houf stále vcházejících lidí tvořící dlouhou linii. Svou pozornost jsem tedy plně věnovala pódiu, na kterém se chlapík s rudými kšandami, hraje své kytarové sólo, pokoušel roztančit další diváky.

„Tak přece jsi dorazila,“ ozvalo se zleva, odkud proudili nově příchozí, a já hned věděla, komu patří ten zpěvavý a energický hlas. Byla to má nejlepší kamarádka, se kterou jsme se rozhodly festival navštívit. Přijela již před několika dny, mnohem dřív než já.

„Nečekala, jsem, že tě tu dnes ještě uvidím. V telefonu jsi zněla dost vyřízeně,“ dodala a natahovala se po objetí. Měla na sobě zelené módní šaty, samozřejmě značkové, a k tomu vkusně padnoucí tenisky, dle novodobého trendu.

„Tak co na hotelu? Těšila jsem se, že konečně přijdu na jiné myšlenky a že budeme mít příležitost si promluvit. Přeci jen to přes vysokou bylo dost chaotické.“

„Udělalas dobře, žeš nakonec přišla. A jasná věc, jsem ráda, že jsme se tu sešly. Ty mi ale první pověz, proč seš tak vyjukaná,“ přečetla můj výraz zcela bezchybně. I přes to, že jsem se snažila svou pozornost věnovat kytarovému sólu a zpívajícím fanouškům, podvědomí mi předhazovalo pořád jen samé vzpomínky vyvolané střetem s ním.

„Někoho jsem viděla.“

„Koho, prosím tě?“ zeptala se nic netušící se zadumaným výrazem.

„Jeho.“ Obočí jí vyletělo tak vysoko, až jsem si myslela, že jí prorazí čelo a doputuje ke slunci, které nám pražilo na hlavy.

„Co? To je trochu pitomost, ne? Co by tady zrovna on dělal? Ten si chodí do lehce jiný společnosti a na jiný akce než na maloměstský koncertíčky.“

„No to jo. Ale třeba přijel proto, aby mě zase mohl vidět,“ prohlásila jsem dost nejistě, „ví přece, že sem jezdím každoročně. Mluvila jsem o tom neustále.“

„Vážně si to myslíš? Copak jsi už zapomněla na to, jak se k tobě choval?“ Ne. To opravdu nezapomněla. Když zavřu oči, vidím jeho arogantní úsměv a slyším povrchní kecy o tom, jak moc nevkusně jsem se oblékla na tuhle a na tamtu akci, kterou zorganizoval jeho nechutně bohatý papánek a mamá, se kterou si velmi notoval. Vždy jsem se po střetu s ním cítila jako servaná z kůže. Vrcholem však přetrvává jeho agresivní výčet mých nedostatků, týkajících se především mé postavy, před jeho bratrem. Jenomže... Takhle se choval pouze, když byl někdo poblíž, když musel zapadnout do té vyšší společnosti. Já totiž byla ten příživník, co sotva dostudoval vysokou a neměl ani na předplacení školného na další roky. Kriste pane! Chudá kostelní myš! Zlý a ničím neprospívající vetřelec vyžírající zásoby ze spíže. Chyťte ho a uduste ho svou nenávistí!

V realitě, respektive v našem světě, když se mohl uvolnit a vypustit to svoje namyšlený a nechutný alter ego, jsem ho milovala ze všeho nejvíc. Jeho smysl pro humor, naše vzájemné popichování nebo podporu, kterou mi během studia dával. Navrch tu byly růže každý týden anebo film s popcornem v ruce u nás v obýváku alespoň jednu sobotu v měsíci. Tulení, který mi dodalo pocit bezpečí a jistoty, nebylo výjimkou. Věděla jsem, že i přes tohle všechno bych ho viděla nebo s ním znovu mluvila ráda. Ale nic z výše uvedeného jsem neřekla a ani neplánovala říct nahlas.

„Jasně, že nezapomněla. Jenom nerozumím tomu, proč jsem ho tu viděla.“

„Seš si fakt jistá, že to byl on, jo?“ zeptala se mě dost pochybovačně, z čehož jsem začínala být nervózní, protože se náš rozhovor měnil z klidné na divokou řeku.

„Jo pořád! Viděla jsem ho.“ Utvrdila jsem ji, a vlastně i sebe.

„Hele, brouku, doteď jsem o tom bastardovi neslyšela ani jediný slovo. A to, že jste od sebe už asi tři měsíce? No to svědčí i o tvém psychickým zdraví. Nemusíš se starat o to, co dělá a nedělá, s kým je a není, jak se ke komu chová a proč dělá to a tamto. Ty nejsi s ním a nevidíš ho. Jsi tady se mnou a dneska večer se budem smát tomu, jak si důchodci trsnou na folkový dechovky,“ uchechtla se. „Nevidíš to, a tak to to tvoje křehký srdíčko nemusí ani bolet.“

„Sice s tebou souhlasím, každopádně to nemění nic na tom, že jsem ho dneska viděla. A nebylo to poprvé.“

„Jak to myslíš?“

„Občas ho prostě vídám. Vidím jeho stín, když procházím ulicí. Vidím ho i tak, jako jsem ho viděla dneska. Zkrátka ho vídám všude možně nezávisle na čase nebo místě. Sama tomu moc nerozumím. No... Spíš vůbec.“ Vzduch mezi námi houstl, až byl téměř hmatatelný, a ticho se prohlubovalo. Dostaly jsme se někam, kam ani jedna z nás nechtěla.

Obecenstvo ocenilo výstup vřelým potleskem, což vznikající napětí díky bohu prolomilo a vyžádalo si tak přídavek. Párů

vpředu pod pódiem o něco přibýlo. Začala hrát stará písnička, kterou jsme znaly od dětství. Přidaly jsme se k pobrukujícímu davu, nechaly na sebe působit uvolněnou atmosféru festivalu a postupně upíjely další drink, který jsem mezitím došla koupit do výdejního okénka. Po skončení přídávku jsme se přesunuly ke stolům opodál a přisedly si k cizím ženám. Jejich posezení bylo ve stínu, což nám přišlo vhod. Hodiny ubíhaly a účinkující se zhruba po čtyřiceti minutách střídali. Právě nastupovala čtyřčlenná kapela, jejíž jméno mi je záhadou, s pohublým blondatým frontmanem nabádající fanoušky k povzbuzujícímu potlesku. Já se mezitím ponořila do svých vzpomínek na něj, ať už se jednalo o jeho jemné pohlazení, tak o bezcitné až surové chycení za zápěstí během našich hádek.

„Co žes tak zvážněla?“ vytušila opět z mého výrazu.

„Jenom jsem se zamyslela.“

„Je stejně divný, že se ti tohle děje. Co když ho vídáš jenom ty?“

„Jak to myslíš?“ zeptala jsem se zmateně.

„No jak bych to tak mohla myslet? To tys tady studovala o lidské duši a o tom, co všechno dokáže lidská mysl a představitost. Jak moc se dokáže naše chování změnit. Takže třeba je tohle jeden z těch případů promítání vzpomínek nebo myšlenek do reality. Tohle musíš vědět ty. Hele řekni mi upřímně, myslíš na něj?“

„Jo.“

„No... Jak na to koukám, tak ani tohle na tebe neplatí. Sice ti sešel z očí, ale na mysli se ti usídlil jako shluk těch nejhorších parazitů.“ Něco na tom bylo. A řekla bych, že právě tenhle parazit mě nutil žít v nějaké představě, která svazovala mé končtiny zhnoucími řetězy, spalovala mé maso, až černalo do odstínu jeho duše, a bránila mi v pohybu vpřed. A toho jsem se musela zbavit.

Kolem našeho stolku procházel muž ve středních letech, opilý žárem slunce pozdního odpoledne a úplně na šrot z piva, přičemž si v ruce nesl další. Něco si mumlal a zřejmě o tom ani sám nevěděl. Zničehonic však zakopl, letěl s rozpaženými rukama po hlavě k zemi, zvolal nesrozumitelnou zkomoleninu všech různých nadávek a těžce dopadl do uličky mezi náš a protilehlý stůl. Pivem ohodil jak sebe, tak i lidi za námi. Na nás pivní sprcha našťastí nedopadla. Všichni v sobě drželi smích, takže se vzduchem ozývalo jen dušené kuckání připomínající starý motor. Muž se neohrabaně zvedl a celý rudý svižným krokem odešel ke svému stolu. Po cestě se omluvil smocheným lidem, a pak už jsem o něm nevěděla. Milé zpestření večera.

„Řeknu ti to asi takhle, zlatíčko, neznám víc zazobanějšího člověka, než je on, což z něj stejně nedělá něco víc. Každopádně víš, jak se to říká. V týhle řece už ses jednou plavila a málem jsi utonula. Proto neudělej nějakou hloupost. Protože ti to za ty nervy nestojí.“ Následoval další přípitek a s ním přišla i veselá nálada prohlubující mé vytoužené postupné zapomnění. Ale co bylo dál? No, tam už má paměť nesahá.

Momentálně, necelý měsíc po návratu z festivalu, sedím na gauči, je sobotní večer, v ruce držím popcorn, v pozadí hraje starý romantický film a tulím se. Tulím se se svou chlupatou dekou dodávající pocit bezpečí a už nevidám ty pronikavé zelené oči.

Klára Jelínková

